

Felolte szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. JANUÁR 15.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — II. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy órára . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

A banktárgyalások.

Kassa, jan. 14.

Az önálló bank érdekében kétség-
 telenül kívánatos, hogy a tárgyalások-
 ban a függetlenségi párt vezére,
 Kossuth Ferenc is résztvegyen, aki-
 ről nyilvánvaló, hogy föltétlen hive
 az önálló banknak. Nemcsak a függet-
 lenségi és negyvennyolcas párt ta-
 lálna ebben erős megnyugvást, de a
 nemzeti közvélemény fölizgatott ke-
 délyhangulatára is jótékony hatással
 volna.

Ugy tudjuk egyébként, hogy abban
 az esetben, ha Kossuth Ferenc egész-
 ségi állapota nem engedné meg,
 hogy a közel jövőben Bécsbe utazzék,
 akkor a banktárgyalások színhelyét
 átteszik Budapestre.

Ez annál helyénvalóbb, mert az
 osztrák politikai életben a bankközös-
 ség fenntartása mellett agitáció hullá-
 mái egyre jobban zajlanak s így el-
 érkezett már annak a szükségessége,
 hogy a magyar nemzet közérzületé-
 nek megfelelő álláspont minél egysé-
 gesebben és mennél nagyobb határo-
 zottsággal lépjen föl az osztrák izga-
 tással szemben. Mert törtéjük odaát
 bármi is, a bécsi hangulatnak is szá-
 molni kell azzal, hogy annyira nem
 volna célirányos kimélyíteni az ellen-
 téteket, hogy háborus gazdasági vál-
 ság fejlődhessek ki belőle.

A magyar kormány álláspontja a
 banktárgyalások kérdésében — amint
 Kossuth Ferenc már több ízben hang-
 sulyozta azt, hogy a bankkülönítés
 lehetőleg az osztrákokkal való meg-
 egyezés alapján jöjjön létre. A kor-
 mánynak — ezt már többször hang-
 sulyoztuk — a bank dolgában telje-
 sen egységes a felfogása és nem le-
 het eléggé hangsúlyoznunk, hogy mi-
 lyen átfogó erejű nemzeti érdekek fű-
 ződnek ahoz, hogy a magyar politi-
 kai világ egyetértően, az egész koalí-
 ció pedig tömör erővel álljon e kér-
 désben a kormány mögött.

Ausztriában egyre szilajabban
 csap föl a magyarellenes hangulat a
 bankkérdésben. A szenvedelmes agi-
 tációnak egyik legújabb jelensége a
 keresztényszocialisták szereplése. Az
 alelnökük, Gessmann volt közmunka-
 ügyi miniszter, ma rendkívül éles
 hangú nyilatkozatot tett közzé egy
 bécsi lapban. Kijelenti egyebek so-
 rán, hogy a kartell-bank eszméjével
 szemben pártja a leghatározottabban

állást foglal, sőt még azt is hozzá-
 teszi, hogy a keresztényszocialisták
 még a kartell-bank gondolatának is
 ellenségei, mivel a bankkérdés illeten
 való megoldása Ausztriának csak kár-
 rára lenne. Gessmann szerint a ke-
 resztényszocialisták még a bank tel-
 jes kettéválasztásához is inkább hoz-
 zájárulnának, mint a kartell-bankhoz.
 Egyébként egyelőre csak beszélnek
 és — várnak. A magyar kormány ja-
 vaslatait várják.

Ha Gessmannék az osztrák állás-
 pontot körömszakadtáig védelmezik
 is, tapasztalni fogják, hogy nem
 kevesebb elszántsággal és szívósággal
 és minden körülmények között erő-
 sebb meggyőződéssel és mélyebb
 igazsággal áll meg a magyar kor-
 mány és a magyar közvélemény a
 nemzeti álláspont mellett.

Hajnal Lidi meggyilkolása.

A boncolás eredménye.

Katona volt a gyilkos?

Eltemették az áldozatot

„A tettes ismeretlen.“

Ma földelték el Hajnal Lidiát a
 kassai köztemetőben. Az ő nyugalma
 már megadatott, gyilkosát azonban
 mindez óráig még nem találta meg a
 hatóság. Harminc-nyolc irányban
 folyik a nyomozás, minden kis adat
 becses és figyelemre méltó ilyen eset-
 ben, de hát az utánajárás végén kon-
 statálni kell, hogy a nyom eredmény-
 telen munkát hozott. Nincs meg a
 gyilkos, negyednapra bajos is kézre-
 keríteni. A vizsgálat újabb részletei a
 következők:

A boncolás eredménye.

Hajnal Lidia hulláját tegnap délután 2
 órakor boncolta a hatóság a köztemető ha-
 lottas kamrájában. A boncoláson megjelen-
 tek: Naményi Béla dr. vizsgálóbíró, Fülöp
 Dezső dr. kir. ügyész, Lacossil Ernő és dr.
 Hennem Gyula törvényszéki jegyzők, Szent-
 imrey Akos dr. és Spatz Dávid dr. törvény-
 széki orvos, a rendőrség részéről Váczy Jó-
 zsef rendőrfőkapitány. Miután az a gyanu
 merült fel, hogy a gyilkos katona ember le-
 hetett s a mérszárlás bajonettel vagy kard-
 dal ment végbe, a boncoláson jelen volt a
 katonai hatóság is, még pedig dr. Brendusa
 hadbíró százados, dr. Tahy Pál hadbíró-
 jelölt, Korompay és Répás hadnagyok, to-
 vábbá dr. Ruhig Tivadar és dr. Szarvassy
 László ezredorvosok. Miután a hulla agnosz-

kálása s egyéb hivatalos formalitás megtör-
 tént, megkezdődött a hulla boncolása, me-
 lyet Spatz Dávid dr. végzett.

A gyilkos műve.

A boncolás megállapította, hogy a se-
 bek nem katonai fegyvertől erednek, hanem
 a gyilkos nagyobb és éles zsebkést hasz-
 nált. Hajnal Lidia testén a következő se-
 beket állapította meg a boncolás: Egy mély
 szurás a háton, egy nagyobb szurás a
 tarkón, mely a gerinc csigolyáig hatolt,
 vágás a nyakon, mely azonban az ütő-
 ereket nem vágta el, továbbá egy mély
 vágás a hulla jobb tenyerén.

Ha csak a tarkón ütött szurástól nem
 vesztette el eszméletét Hajnal Lidia, a többi
 seb nem okozott rögtön halált és sokáig
 kellett küzdenie, amíg elvérzett. A halál
 valószínűleg elvérzés következtében állott be.
 Lehet azonban, hogy a tarkón ütött seb, a
 gerinc csigolyákat is érintette, ez esetben ez
 okozta a halált.

Megállapította a boncolás azt is, hogy
 kéjgyilkosság nem történt.

Lárma lehetett.

A hatóságnak az a véleménye, hogy ha
 csak az első szurástól nem vesztette el esz-
 méletét Hajnal Lidia, nagy lármának és du-
 lakodásnak kellett lennie a Galamb-utca 7.
 számú házban. Az áldozat tenyerén látható
 seb, mely önvédelemből, akkor keletkezett,
 amidőn megragadta a gyilkos kését, ellene
 mond annak a feltevésnek, hogy az első sé-
 rülés után, Hajnal Lidia öntudatát elvesz-
 tette volna. Sőt éppen, ez a kezén talált seb,
 erősen bizonyítja, hogy a nagyerejű leány
 élet halál harcra kelt a gyilkossal s ez a
 küzdelem feltétlenül bajjal járt. Mégis cso-
 dálóatos, hogy a tözsomszédságában lakó
 Tóthné, akit csak egy rabbitz fal választ el
 a gyilkosság színhelyétől, semmiféle lármát
 nem hallott s bár aludt, a zajra nem éb-
 redt fel.

Ez a körülmény csak megerősíti az eset
 környező titokzatosságát. A küzdelem persze
 rövid ideig tartott. A gyilkosnak sietni kel-
 lett, mert minden pillanatban benyithatott
 valaki a leány szobájába. Ettől való félel-
 mében, meg hogy művét gyorsan befejezze,
 végezte a rettenő mérszárlást.

Hajsza a gyilkos után.

A rendőri nyomozás több irányban
 indult meg, ha nem is adtak föl eddig
 minden reményt, nehéz feladat a gyilkos
 kézrekerítése. Az első napon lefolytatott
 vizsgálatról kiderült, hogy a rendőrség ha-
 mis nyomon indult el. A történet előállítások
 szereplői igazolták magukat s a rendőrség
 most más irányban vezeti a nyomozást. A
 bűnügyi osztály éjjel-nappal talpon van s a
 vizsgálat intezésébe Váczy József főkapitány
 is befolyt.

Vérnyomok a hóban.

A rablőgyilkosság felfedezése után, a
 detektívek a Galamb-utca 7. számú ház
 előtt a hóban vérnyomokat fedeztek fel. Az
 egyik detektív követte a vérnyomokat, me-
 lyek a Galamb utcából a Fő-utcára vezettek.
 Itt a Forgách palota falán egy vérfolt lát-
 ható még ma is. A gyilkos véres kezét ugy-

látszik odamázolta a farkoz. A nyomot a Fő utca déli részén, a vaskereskedés előtt az utkeresztelésben elvesztették. Valamivel odább, az Erzsébet-téren ismét feltűntek, s az Uj-utcán át a Malom-térig vezettek. Itt ismét az utkeresztelés mosta el a nyomokat, de a Major-utcán újra jelentkeztek a véryomok, azontul azonban már a nyomoknak nem volt folytatása.

Szemle a katonaságnál.

Miután a házbéliek állítása szerint este 8 óra tájt, egy uniformisos férfi hagyta el az áldozat lakását, a rendőrség a katonai hatóság beleegyezésével a kaszányákra is kiterjesztette a nyomozást. Valamennyi kaszányában tegnap szemlét tartottak. Azonkívül vizsgálat volt a helyőrségi kórházban is. Egy katona kezén ugyanis sérülés volt s ugyancsak nála találtak egy női gyűrűt. A katona azonban igazolta magát. Miután a helyőrségi kórházban tartott szemlére a rendőrség bünyügyi osztálya és Váczy József főkapitány is kivonult, a városban az a hír terjedt el, hogy *megvan a gyilkos egy szanitéz katona személyében.* Természetesen ez a hír nem felel meg a valóságnak.

A csendőrség bevonása.

A nagyarányu nyomozást igazolja, hogy a rendőrségnek a csendőrség is segít a tettes kézrekerítésében. A vidéken a csendőrség folytat teljes apparátussal vizsgálatot, s a város külterületén is csendőrök kutatnak. Valamennyi közeli város rendőrsége, valamint a fővárosi államrendőrség is hajszát folytat a gyilkos után — aki meg fog kerülni, ha még egy néhány napig biztonságban is érzi magát.

Gyanu egy katona ellen.

Már előbb említettük volt, hogy a gyanu a helyőrségi kórház egészségügyi csapatának egy katonája ellen irányult. Ez a katona jobb keze egyik ujján megsebesült és sérülése a gyilkosság estéjén történt. Állítólag ezzel kapcsolatosan az egészségügyi csapatok parancsnoka megállapította volna, hogy *egy bonckés eltűnt.* Ugy vélik, hogy a katona ezt használta volna a gyilkosság elkövetésénél. Természetesen, még ez a gyanu nem nyert megerősítést, nem telet meg tehát a valóságnak az a hír, hogy a gyilkost egy szanitéz katona személyében a rendőrség felfedezte.

Az áldozat temetése.

Hajnal Lidiát ma délután 3 órakor temették el a köztemető halottas kamrájából. Koporsóját egy sereg fekete ruhás, siró leány állotta körül. Szerencsétlen, megvetett pályatársai, akik 400 koronát raktak össze lemezárólt társnőjük végső tisztességének költségeire. A temetésről értesítette a rendőrség *Hajnal* Zsuzsannát, a meggyilkolt fővárosban lakó nővérét.

Az utolsó rablógyilkosság.

Érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy Kassán az utolsó rablógyilkosság 1889-ben történt. Salczberger, Kossuth-utcai szállodájában az ágy alatt elrejtőzött bandita meggyilkolta az egyik vendéget. Éjfélkor történt a gyilkosság s 2 óra múlva a gyilkost *Cselényi* Béla alkaptány *Kubinyi* detektívvel a Stern-fele vendéglőben már elfogta. Azóta nem történt rablógyilkosság.

Szánkó-sport Kassán.

(A téli sport-szakosztály megalakulása. — Hasznos tudnivalók a rodli-sportról. — Milyen legyen a szánkó. — Hogyan öltözködjünk.)

A szánkó-sport, mely egy csapással meghódította az egész világot, Kassán is megtartotta bevonulását és napról-napra több hívet hódít. A fővárosi rodli-sport felinduléséről beszámol a Budapesti Hírlap f. évi január 6 iki száma, mely élénk képet nyújt ezen kedves szórakozás térfoglalásáról. Bátoran mondhatjuk, hogy a téli sportok közül jelenleg a legnagyobb elterjedtségnek örvend s a gyárak alig képesek a megrendeléseknek eleget tenni.

A kassai Athletikai Club téli sport-szakosztálya, amely a bankói-báránykai pálya létesítésével ezen sport üzését mindenkire nézve lehetővé tette, még e héten kibővíti ezt a pályát Bankóig, sőt azon túl is, mert a nagy látogatottság mellett a most használatban lévő már a múlt vasárnap is szűknek bizonyult.

A kezdők részére megmarad a régi pálya, melynek Bankó-felé eső felső része gyakorló helyül fog kijelölteni, míg a haladók részére új és meredekebb esésű pályák létesítése van tervbe véve.

Ezuttal kifejezést kívánunk adni annak a tapasztalatnak, hogy a rodli-sport korántsem olyan veszélytelen, mint azt különösen kezdők elhinni hajlandók. A jó kormányzás hosszas gyakorlatot igényel. Kezdek jól teszik tehát, ha e sportot külön e célra kijelölt helyen gyakorolják és egyelőre lemondanak az oly élvezetes gyors tempóról. Egy kis gyakorlat, lélekjelenet majdnem kizárja a veszélyt, míg habozás és gyakorlat hiánya végzetes karambolokra vezethet.

Az élvezet csak akkor teljes, ha mindenki önállóan megtanul kormányozni és maga vezeti szánját, a mely esetben a meghülés is ki van zárva és a balesetek is a minimumra redukálódnak.

A hasznos tudnivalók közül ide iktatjuk a következőket: A különféle szán modellek közül legajánlatosabbnak tartja a szakosztály az u. n. halltali tyust, mely Kassán általánosan elterjedt. A kőrifából készült szívósabb és erősebb. A két üléses szán a bankói pályán, melynek esése nagyon csekély, jobban siklik, csak hogy valamivel nehezebben kormányozható, a mi azonban nem baj, mert a pályán hirtelen hajlás nincs. Több szán összekötése veszedelmes, rontja a pályát, azért meg is van tiltva.

Az öltözködésnél arra fektetendő a fő súly, hogy az ember fölfelé menet ne igen melegegjen fel, mert lejövet a hideg szél könnyen megárhathat. Közönségünk nagyon keveset ad az alkalmas cipőre, ami pedig nagyon fontos. Szeges sarok nélkül a biztos kormányzás, különösen ha egy szánon többen ülnek, nagyon nehéz, jeges pályán pedig lehetetlen, fékezésről pedig szó sem lehet. Arra is nagyon ügyelni kell, hogy a láb át ne ázzék. Végül pedig a pályafenntartás költségeinek biztosítása és a költségek helyes beosztása céljából nagyon kívánatosnak tartja a szakosztály, ha a t. közönség az idényjegyeket már most minél nagyobb számban kiváltaná. — A két koronás idényjegyek, melyek Quirsfeld János üzletében kaphatók, a pálya mindenkor használatára jogosítanak, míg napi jeggyel, mely a pályán és a báránykai vendéglőnél

kapható, csak vásár- és ünnepnapokon lehet szánkázni. Az idény valószínűleg áprilisig eltart, mert a bankói pályán — annak éjszakai fekvésénél fogva, a hó nagyon későn olvad.

HIREK.

Ezer árva.

Az ujságok jelentették, hogy Messinában és Reggióban a mentők ezer gyermeket szedtek össze, a kiknek szülőit eltemette az összeomló házak törmeléke. A gyermekek vígan játszottak buvócskát a romok között és gondtalanul tornáztak és hintáztak a gerendákon, a melyek anyjukat, apjukat ütötték agyon. A borzasztó katasztrófa, a mely halálhőrgéssel töltötte meg a levegőt, nekik nem más, mint mulatságos változatosság. Nagyon fiatalok még s nem tudják parányi eszközökkel fölfogni, hogy mit vesztek az általános pusztulásban. A legtöbben még a nevüket sem tudják megmondani s nagy csillogó szemükkel bambán bámultak a komoly, poros és kormos arcu idegen bácsikra, a kik olyan sokat kérdeztek tőlük. Mint a főlzálló fecskék, úgy menekültek meg a pusztulástól s most vidám csicsérgéssel, gondtalan kacajjal futkosnak a füstölő romok között.

Szinte csodálatos, hogy ennyi apró élet hogyan menekülhetett meg attól a katasztrófától, a melynek több mint százezer felnőtt ember lett az áldozata. Sokan azt állítják, hogy a gyermek, mivel nem éri föl a veszedelem nagyságát, nem is veszti el olyan könnyen a lélekjelenlétét s szinte ösztönszerűen cselekszik helyesen. A katasztrófa borzalma nem hat rá olyan dermesztően és nem bénítja meg az akaraterejét olyan mértékben, hogy ne tudna a bajból megmenekülni, hacsak egy kicsit is megvan a szabadulás lehetősége. Az önfentartás ösztöne sokkal jobban ki van fejlődve a gyermekben, mint a felnőttben, ez a magyarázata annak, hogy a bajból sokkal könnyebben szabadul, mint a meglett ember.

Olaszországban most azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy mit kezdjenek az ezer árvával. Az egész művelt világ szeretettel teljes szánakozással néz a csöpp teremtesekre, a kiket legnagyobb kincsüktől, a szülői gondoskodástól és gyöngéd szeretetétől fosztott meg a földrengés. Néhány emberbarát azzal a kéréssel akar most a művelt világhoz fordulni, hogy szerezzen apát, anyát a kis árváknak.

— Kossuth Ferenc üdvözlése. A kassai kereskedelmi és iparkamara az ipartörvénytervezet tárgyalása alkalmából, meleg hangu üdvözlő sürgönyt küldött Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez.

— A „Városi estély“ iránt a közönség körében olyan meleg érdeklődés mutatkozik, hogy annak kiváló sikere már is biztosítottnak tekinthető. A rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség szórakoztatásáról és kényelméről gondoskodjék. A ruhatárban előfordulni szokott tolongások megelőzése céljából a rendezőbizottság gondoskodott annak jelentékeny megnagyobbításáról, amely célból az előcsarnok egy részét foglalta le, azonkívül kibérelte az első emeleten lévő ugynevezett kistermet is, ahol szintén ruhatár lesz a közönség rendelkezésére. Ily formán a közönség részben a Fő-utcai, részben pedig a Rózsa-utcai kapun át juthat a

CULP

JULIA hollandi dalénekesnő
egyetlen hangversenye
január 21-én a Schalkház disztermében.
Jegyek válthatók László Béla könyvkereskedésében 7, 5, 3 korona árban Kassán.

KASSAI NÉPBANK R.-T.**Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)**

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és cheque-számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyósámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.**BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legjobb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzekkel kivanatra a söröződe keszseggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag a söröződe söre meretik ki.

FELDMANN HERMAN KASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza Fő-u. Megyeházi.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Kassán 40 év óta fennálló

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentul összes áruimat

szigoruan betartott szabott árak

mellett árusítom. — Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve. — Raktáramat a legfinomabb — nagyobbbrézt — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidón az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o**STEINER ADOLF ÉS TSA**

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkilismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

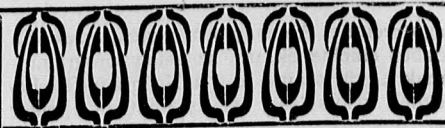
: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Jutányos árak.

Jutányos árak.

Murányi József kiadó.

Dlcsó pirszén (Koksz).

A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszén 100 kg. 4.20 K

Dió pirszén 100 kg. 4.40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgös megvételre keresek.**Katholikus**

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minisiterium 4965. eln. szám alatt az állami tanintézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép elismerve az írógépek meke! Azon előnyök, melyek más írógépeken egyenkint észlelhetők, itt egyesítve vannak!

Látható írás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságl
Rendkívül egyszerű kezelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyarországi vezérképviselő **John Rezső**Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.